

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et
Principis Monasteriensis Decas**

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

75. Castra movet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68495)

1665.

Pede-
stres.Battail-
lons.75.
Castra
mouet.

Pedestriam prima censebatur *Plurenij* Vi-
carij exercitus. Secunda *Gorgassij*; cum
Tribunorum tertia *Sancti Thuni*; Quarta
Scharenbergij. Quinta *Aldenhauptij*. Sex-
ta *Walpotij*. Septima *Tölleri*. Octava *Me-
ni*. Nona *Butteleri*. Decima *Crohny*. Un-
decima *Elverveldij*. Duodecima *Rhenov-
vij*. Decima tertia *Mollij*. Præter has in
Belgio tres latebant, uti quarta decima *Co-
mitis de Natta*, decima quinta *Carpj*, ac de-
cima sexta *Cleuteri*. Centurijs duodecim,
& pluribus etiam singulæ constabant. Præ-
ter has non pauci erant Equitum, peditum-
que Ductores, compositis seorsim agminibus
impositi, uti *Funckius*, *Westholius*, *Kitzlin-
zins*, *Pilackius*, *Bleckmannus*, *Kaderius*, *Ni-
zavius*, *VVyntgenius*, *Plettenbergius* & plu-
res alii. Quam unius Episcopi potentiam
non Westphalia tantum, sed universa pars
Europa demirabatur.

Jam antè Princeps exploraverat animum
Gorgassij, de obsidendo, expugnandoque
Bourtange munimento; cumque is expedi-
tionem haud difficilem arbitraretur, Legio-
nes aliquot eo fine in *Embslandiam* secum
assumpsit, brevi fortalitium, uti spondebat,
subacturus, dummodò non obstaret aëris in-
clementia, & prætereà tergum immune serva-
retur. Quo *Meppenam* abeunte, *Christo-
phorus Bernardus* cum reliquo exercitu die
vigesi-

vigesimâ tertiâ Septembris in *Tubantiam* mo- 1665.
 vet, & *Gronovia* ipso pernoctante, in pago *Tuban-*
Loffer castra figit. Isthic ex calonibus non- *tiam in-*
 nemo sacram ædem succendit, tantumque *vadit.*
 per hoc terrorem *Transisalanix* incussit, ut
 jam quisque fugam capefferet, & ipsas *Civi-*
 tates, totamque *Provinciam* metu compleret.
 At verò Princeps, qui incendia perseverè
 prohibuerat, in reum mox inquiri iussit &
 cum rigore animadverti. Hoc enim illi
 Pontifex indulserat, ut pœnas etiam sangui-
 nis liceret decernere absque ullo censuræ
 periculo, aut Canonici alterius cuiuspiam
 impedimenti.

Postridiè *Enschedeenam*, & intra triduum *Variat*
Aldenzaliam, *Oetmarsiam*, *Almeloam*, *Die-* *Civitates*
penheimium, aliaque *Transisalanix* loca, arces- *& arces*
 que occupat, & munit. Indè *Borculoam* occupat.
 conversus, post unius diei obsidionem, oppi-
 dum, arcemque expugnat. Præsidarij cle-
 mentix *Victoris* se dedunt, post biduum in-
 mes *Grollam* abire permitti. Ipsâ *Sancto*
Michaeli festâ luce solenne gratiarum car-
 men in æde *Parochiali* decantatur. Ut au-
 tem *Isala* propior miles esset, Kalendis *Octo-*
bribus in agro *Lochemiensi* castra ponunt.
 Per eos dies *Lochemium* ac *Doetechemum* op-
 pida, tum *Keppelia*, *Dorthum*, *Weldenbur-*
gum, *Voerdena*, pluraque *Castella* & arces
Comitatûs Zutphanix in potestatem redigun-
 tur.